

MÉLY ÚT, 1922

Olajpasztell, papír, 60x88,5 cm
Jelezve jobbra lent: Egrý JózsefKikiáltási ár: 9 000 000 Ft
Starting price: 37 500 EUR

OEUVRE-JEGYZÉK: 204. In.: Lánosz Sándor: Egrý József. Képzőművészeti Alap, Budapest, 1980.

KIÁLLÍTVA:

- Egrý József gyűjteményes kiállítása. Galerie Emil Richter, Drezda, 1926.
- A KUT kiállítása. Nemzeti Szalon, 1927. április
- Hundert Jahre Ungarische Bildende Kunst, Bécs, 1948

FELTEHETŐLEG KIÁLLÍTVA:

- Egrý József gyűjteményes kiállítása. Galerie Gurlitt, Berlin, 1926

REPRODUKÁLVA:

- Ártinger Imre: Egrý József. Amicus, Budapest, 1923. 3. kép

Kállai Ernő 1948-as kikérő levele

Bpst, 48. II. 7.
Kérlek [redacted] úr
a napokban hírkészít
őnt Fajér Kázmér ba-
rátom, hogy Egrý József
"Mélyút" című képét
egy Bécsben rendezendő,
ilyen fontos nemzetközi
kiállítás magyar csoport-
ja számára elkérje. A
részletekről Fajér Ká-
zmér fog beszámolni.
Fogadja út kérem részben.
Köszönettel és őszinte
tisztelettel
Kész híve
Kállai Ernő

"... évekig ültem a Balaton partján és csodáltam. Tanulmányoztam, új stúdiókat készítettem ... A figurák, emberek, állatok, a tárgyak is átalakulva jelennek meg ebben az atmoszférában, mint másutt. Éreztem, hogy sok mindent előlről kell kezdenem ..."

Egrý új hangvételű műveit először 1922-ben a Nemzeti Szalon Balatoni kiállításán láthatta a közönség. Itteni, majd ugyanebben az évben a Belvedere Szalonban rendezett gyűjteményes kiállítása nagy feltűnést keltett fővárosi művészberkekben. Elek Artúr, Fülep Lajos, Kállai Ernő örömmel üdvözölte a majd egy évtizede hallgatásba merült művészt, aki, "... a magányosságban és a Balaton színességét árasztó környezetében ... rátalált önmaga stílusára ..."

A hazai kritika akkori három legjelentősebb alakja közül talán Kállai Ernőt ragadta meg leginkább Egrý újszerűsége. Kállai az 1926-ban megjelent *Új magyar piktúra* című művében „lírikus” festőink közül Czóbel Béla mellett Egrýnek szentelt a legnagyobb terjedelmet, és a mester 1926-os németországi bemutatkozása során is nagy segítségére volt Egrýnek. A berlini Gurlitt és a drezdai Richter Galériában bemutatott gyűjteményes kiállításokról a *KUT* és a *Művészet* oldalain számolt be, sőt rövidesen – ugyancsak a *Művészet* hasábjain – nagyobb tanulmányban elemezte Egrý újabb alkotásait. Kállai és Egrý kitaró és elmélyült szakmai kapcsolatának lehetett az is az eredménye, hogy 1948-ban, egy Bécsben rendezett magyar képzőművészeti kiállítás szervezése során ugyancsak 1925 körül készült alkotásokat válogatott be Kállai Egrýtől. Közöttük a most bemutatott *Mély utat* is.

EGRY NÉMETORSZÁGI BEMUTAKOZÁSA

A *Mély út* hátoldalán található kiállítási cédula bizonyossága szerint a festmény az 1926-os drezdai Richter Szalonban megrendezett gyűjteményes kiállítás anyagában szerepelt. Csak feltételezhetjük, hogy a drezdai bemutató előtt megrendezett berlini kiállításon is ugyanezt a kollekciót láthatta a német közönség. Kállai híradásai szerint a kiállítást a vártnál is nagyobb siker övezte. A német főváros szinte minden napilapja, s még a nagytekintélyű művészeti szaklap a lipcsei *Cicerone* is megemlékezett a tárlatról, egyöntetűen kiemelve Egrý eredetiségét és a mester különleges érzékét az atmoszférikus fények és színek érzékeléséhez. Kállai a kiállítás külön érdemének tartotta továbbá azt a tény is, hogy Fritz Gurlitt Egrý sikerén felbuzdulva kiállítótermeit átengedte egy az 1927-es évben megrendező "... az egész modern magyar művészetet reprezentáló, magyar kiállítás számára".

Kaszás Gábor

